

Deel 2

Uitvoeringsplan energie besparen wonen 2022-2025

Inleiding

In dit deel van het programma gaan we in op het aanbod en instrumenten die we (gaan) gebruiken om huiseigenaren te stimuleren met energie besparen aan de slag te gaan.

In dit uitvoeringsplan gaan we achtereenvolgens in op:

- Aanleiding energie besparen wonen
- Uitwerking strategie en aanbod
- Communicatiestrategie wonen
- Begroting uitvoeringsplan 2022-2025
- Uitgebreide toelichting aanbod

Aanleiding energie besparen wonen

Vanuit de opgave om in 2050 een duurzame stad te zijn, zetten we in op het stimuleren van energie besparen, zodat de hele doelgroep wonen in 2050 30% minder energie verbruikt dan in 2020. In het eerste deel (programma energie besparen in de gebouwde omgeving 2022-2030) is de strategie, visie en doelstelling beschreven. In dit uitvoeringsplan staat aangegeven hoe we uitvoering geven aan het programma voor wonen.

Energie besparen in de gebouwde omgeving tot het spijtvrijniveau is ambitieus, zelfs als de tijdshorizon tot 2050 loopt. We verwachten dat met onze strategie voor de stadsbrede aanpak, waarbij we effectiever inspelen op besparingspotentieel en de verandermomenten (en de inzet van andere partijen om alle verandermomenten te benutten), we de doelstelling van 30% besparing op het energieverbruik in 2050 kunnen halen. Voor particuliere huiseigenaren geldt dat we dit verwachten te kunnen doen met een structurele inzet van onderstaande instrumenten en activiteiten gericht op de stadsbrede aanpak. We zullen de komende jaren via monitoring en bewonerspanels ophalen of de geschetste aanpak dekkend is voor de particuliere huiseigenaren.

Als het gaat om sociale huurwoningen zien we dat de afgelopen jaren zij hun bezit al hebben verbeterd tot gemiddeld energielabel B. Gezien de aangekondigde ontwikkelingen voor sociale huurwoningen waaronder de afschaffing van de verhuurdersheffing en aangekondigde verplichtingen op termijn voor het aanpakken van de woningen met de slechtste energielabel, verwachten we dat ook de corporatiewoningen uiterlijk in 2050 tot het spijtvrije niveau zijn geïsoleerd.

De in de strategie genoemde intensivering voor de buurtaanpakken, zeker als eigenaren niet op een (natuurlijk) verandermoment kunnen verduurzamen (omdat hun woning eerder aanpassingen nodig heeft), is op dit moment niet gedekt met onderstaande uitvoeringsplannen. Dit geldt ook voor een aanpak met de particuliere verhuurders (circa 30.000 woningen).

Kortom de opgave in het programma Energie besparen is groter dan we met het verwachte bereik uit onderstaande uitvoeringsplannen gaan realiseren. De komende jaren gaan we ervaren welke interventies goed werken en welke minder goed werken. Hierbij zijn we mede afhankelijk van wat het rijk aan subsidies beschikbaar stelt, aan regelgeving oplegt en de urgentie van energie besparen blijft uitdragen. We gaan meten of bewoners naar aanleiding van een contactmoment met de gemeente of

een andere partij energiemaatregelen neemt. En we leren van onze interventies zodat we de instrumenten effectief inzetten; we stellen de uitvoeringsplannen bij als blijkt dat we het verwachte bereik en/of de doelstelling niet halen.

Uitwerking strategie en aanbod

We zetten ons aanbod in bij de drie aanpakken zoals beschreven bij de strategie:

- 1) Stadsbrede aanpak
- 2) Buurtgerichte aanpak
- 3) De specifieke aanpak.

Bij de stadsbrede aanpak sturen we op natuurlijke verandermomenten bij woningen. We bieden daarvoor een regulier aanbod aan in lijn met de door VNG ontwikkelde klantreis: informatie, advies, acties, financiering. Daarmee kunnen individuele woningeigenaren aan de slag. Om een versnelling te creëren bieden we ook een collectief aanbod aan. Daarbij sturen we op woningen met een hoog besparingspotentieel (slechte energie labels).

Bij de buurtgerichte aanpak haken we aan op de planning van de Transitievisie Warmte. De woningen in blok 1 zijn daar als eerste aan de beurt. We bieden daar het aanbod en de instrumenten aan van de stadsbrede aanpak voor de buurten die op collectieve warmte overgaan inclusief een intensivering voor de buurten die niet meekunnen op de collectieve warmteoplossing. Bij de specifieke aanpak, zoals buurtinitiatieven die zelf aan de slag willen, bieden we ook ondersteuning, o.a. met subsidie en trajectbegeleiding.

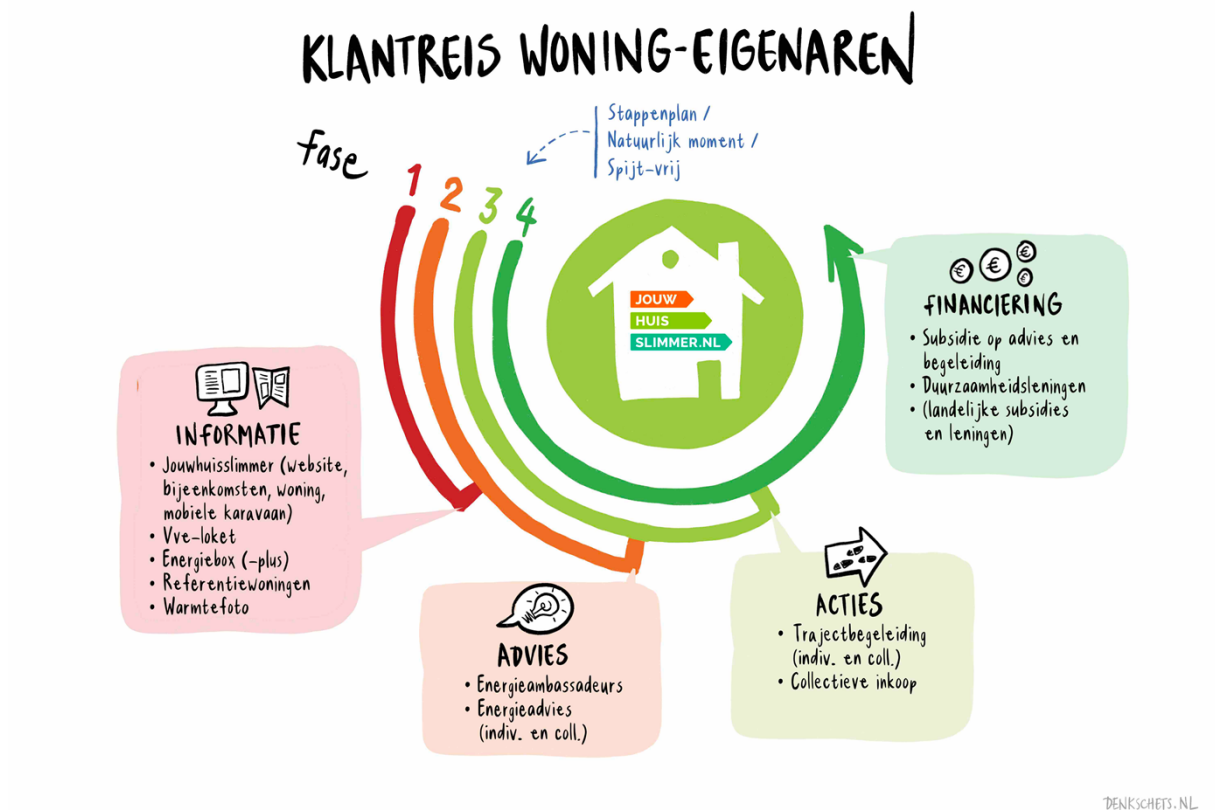
1. Stadsbrede aanpak

Gericht op:

- a. Natuurlijke verandermomenten, zoals onderhoud.
- b. Gerichte inzet op besparingspotentieel

Aanbod voor woningeigenaren:

Het aanbod van instrumenten is opgebouwd rond de klantreis. Dit is de Utrechtse uitwerking van de [VNG klantreis](#).

Figuur: Klantreis energie besparen voor woningeigenaren

Dit betreft een reis die een woningeigenaar (deels) doorloopt om tot verduurzaming van de woning te komen. De klantreis is opgedeeld in fases: een informerende fase, voor bewoners die nog aan het begin staan (bewustwording), een adviserende fase, voor bewoners die iets willen maar nog niet weten hoe, een actiefase waarin maatregelen worden getroffen met eventuele (collectieve) begeleiding en ontzorging en een financieringsfase, om de maatregelen te betalen. Elke woningeigenaar die naar tevredenheid energiebesparing toepast, heeft een klantreis doorlopen. Als de behoeften niet goed vervuld worden, dan zal een eigenaar afhaken. Wij ondersteunen dit VNG-model, en sluiten met ons instrumentarium zo goed mogelijk en op het juiste moment aan bij de klantreis. We gaan ervan uit dat veel woningeneigenaren in stappen verduurzamen (en op natuurlijke momenten, tot een spijtvrij niveau). Dus een eigenaar zal meerdere reizen maken, waarbij het niet steeds nodig is om alle fases in de klantreis opnieuw te doorlopen.

Woningeigenaren die starten met verduurzamen en zich daarover willen oriënteren, kunnen voor eerste informatie terecht op onze website Jouwhuissslimmer.nl. Daar is info te vinden over woningverduurzaming, wat dat met zich meebrengt, wat dat oplevert, wat het kost, welke advies en begeleiding beschikbaar is en waar je bouwers en installateurs kan vinden. Jaarlijks is er ook in iedere wijk een Webinar Jouwhuissslimmer, waarvoor iedere woningeigenaar een uitnodiging ontvangt. Op zo'n avond wordt info over woningverduurzaming geven: over de Transitievisie warmte, een toelichting over het hulpaanbod en een energieadviseur vertelt over specifieke maatregelen om de woning te verbeteren naar een woning die klaar is voor de toekomst. Indien een eigenaar behoefte heeft aan meer praktische info, dan voorziet een rondleiding in de voorbeeldwoning mogelijk daarin. Deze is te vinden in Overvecht Noord. Maar er zijn ook workshops bij Energie-U te volgen gegeven door een energieambassadeur. Die ambassadeurs hebben wel meer activiteiten. Zo kunnen ze op verzoek ook op huisbezoek komen.

Zodra een eigenaar overtuigd is van het nut en de noodzaak om te verduurzamen (vanwege besparingskansen, comfortwinst of CO₂-besparing), maar niet kan inschatten wat precies de logische stappen voor 'zijn of haar woning zijn, dan kan hij/zij naar jouwhuissslimmer.nl om informatie over een passende referentiewoning te vinden, of een onafhankelijk energieadvies aanvragen. Dat levert een stapsgewijs advies (o.b.v. een woningbezoek) naar een energie-neutrale woning, waarin wensen en de plannen van een bewoner de centrale factor vormen. Bij de uitvoering van dat plan is vervolgens ook trajectbegeleiding mogelijk, te beginnen bij het offertetraject. Zo'n traject kan overigens ook in groepsverband, indien burens of buurtgenoten gezamenlijk maatregelen willen nemen omdat ze in een soortgelijke woning wonen. Zo'n collectief traject starten we soms ook proactief, op initiatief van de Gemeente Utrecht. Door onze groeiende kennis van het woningbestand weten we steeds beter waar mogelijk onderhoudskansen liggen, of andere aanleidingen om met de woning aan de slag te gaan. We benaderen bewoners dan heel gericht, met vraag of ze zich bewust zijn van die kansen en of ze hulp willen met het verzilveren daarvan. Of we bieden verduurzamingsmogelijkheden aan in buurten waarvan we weten dat de woningen minder goede labels hebben, via collectieve inkoop acties.

Om voor iedereen de noodzakelijke investering mogelijk te maken, is er ook een duurzaamheidslening beschikbaar. En we adviseren over de beschikbare rijksmiddelen (subsidies) daarin.

Tenslotte brengen we verduurzamingskansen onder de aandacht middels een campagne (in 2021 was er kortdurend een campagne, in maart 2022 staat een tweede gepland) en we gaan met een "Groene caravaan" de stad in. Behalve aandacht voor de kansen brengen we dan uiteraard ook ons aanbod onder de aandacht.

Aanbod voor huurders en eigenaren van huurwoningen:

Huurders: informatie ([jouwhuissslimmer](http://jouwhuissslimmer.nl), energiebox (-plus))

Corporaties: prestatieafspraken en regeling voor energiearmoede

Particuliere verhuurders: instrumentarium voor ontwikkelen (intentie: zelfde instrumentarium als bij koop)

Institutionele beleggers: instrumentarium voor ontwikkelen (intentie: afspraken maken)

2. Buurtgerichte aanpak

Gericht op:

- a. Buurten die mee kunnen op collectieve warmte.
- b. Buurten die niet meekunnen op collectieve oplossing.
- c. Bewoners die geen gebruik willen maken van het collectieve warmteaanbod

Instrumenten: buurten die meekunnen op collectieve warmte:

We bieden buurten die meekunnen op collectieve warme eenzelfde aanbod als in de rest van de stad.

Instrumenten: buurten die niet meekunnen op collectieve warmte:

We bieden deze een intensieve aanpak. Dit betreft een collectieve aanpak om de woningen versneld naar het spijtvrije niveau te brengen, zodat ze conform planning van het aardgas af kunnen. Hiervoor wordt o.a. collectieve trajectbegeleiding ingezet.

Instrumenten voor mensen die kiezen voor een individuele warmteoplossing:

In de buurtgerichte aanpak is het altijd mogelijk een (individueel) gelijkwaardig alternatief te kiezen. Inwoners die hiervoor kiezen worden onderdeel van de stadsbrede aanpak tot 'spijtvrij' niveau.

3. Specifieke situaties

Buurtinitiatieven: er zijn groepen inwoners die graag zelf aan de slag gaan met de verduurzaming van hun woning.

Instrumenten buurtinitiatieven: subsidie Samen verduurzamen voor trajectbegeleiding en communicatie en Initiatievenfonds

Samenvattend

Soort aanpak	Inzetten bij	Instrumentarium particuliere huiseigenaren
Stadsbrede aanpak	Natuurlijke verandermomenten	Regulier individueel aanbod, zoals JHS, energieadvies en trajectbegeleiding op basis van natuurlijke momenten bij individuen
	Meeste besparingspotentieel	Regulier collectieve aanpak op basis van potentieelanalyse en natuurlijke momenten bij collectieven
Buurtgerichte aanpak (TVW)	Blok 1 buurten die overstappen op collectieve warmte	Regulier aanbod, zoals JHS, energieadvies en trajectbegeleiding op basis van natuurlijke momenten bij individuen conform <u>stadsbrede aanpak</u> op basis van nadere analyse woningen (bv. gerichte collectieve aanpak)
	Blok 1 buurten die niet meekunnen op collectieve oplossing	Intensieve aanpak, bestaande uit collectieve trajectbegeleiding, om woning versneld naar spijtvrij-niveau te krijgen.
	Individuele overstap ("opt-out" optie)	Regulier aanbod uit stadsbrede aanpak
Specifieke aanpak	Buurt initiatieven	<u>Collectieve aanpak uit regulier aanbod, zoals Trajectbegeleiding (Subsidie Samen Verduurzamen) en Initiatievenfonds</u>

Communicatiestrategie wonen

Om het instrumentarium onder de aandacht te brengen is een communicatiestrategie opgesteld:

Utrecht wil een duurzame stad zijn. Daarom stappen we over op schone energie. Een belangrijke stap hierin is dat we ons energieverbruik naar beneden brengen. Want wat je niet gebruikt, hoef je ook niet op te wekken. Zeker zo belangrijk is dat Utrechters hun huis voorbereiden op de toekomst. Want de stad gaat buurt voor buurt van het aardgas af.

De communicatiestrategie is in lijn met die van de Transvisievisie Warmte (6 juli 2021 - waarin de buurtaanpak beschreven staat). De communicatiestrategie richt zich in eerste instantie op het helpen van huiseigenaren om energie te besparen, zowel individueel als collectief, om daarmee in te spelen op de overstap naar schone energie.

Deze strategie wordt de komende tijd verder uitgewerkt.

CASI-methode: basis en vertaling

Vanuit de CASI-methode (Rijksoverheid) hebben we een strategie ontwikkeld die inspeelt op gedragsverandering; op de psychologische aspecten om huiseigenaren te bewegen. Uitgangspunt hierbij is dat mensen zich vaak laten leiden door emoties, gewoonten en gedrag van anderen. In de Utrechtse communicatiestrategie is dit als uitgangspunt genomen.

De communicatiestrategie stadsbreed is:

- Toon succesvoorbeelden (kracht van herhaling) van Utrechters die natuurlijke verandermomenten hebben benut en 'grote' bespaarmaatregelen laten zien (sociale beïnvloeding)
- Toon concrete natuurlijk (verander)momenten
- Communiceer stadsbreed over natuurlijke momenten, en zorg ervoor dat je er ook bent 'tijdens' die natuurlijke momenten (zelf of via partners zoals makelaars). Verandermomenten of 'natuurlijke momenten' waarop mensen een aanpassing in hun huis doen (onderhoud, reparatie, comfortverbetering, moderniseren, uitbouwen), vormen dé uitgelezen kans om die aanpassingen op een energiebesparende manier te doen.
- We maken inzichtelijk welke natuurlijke momenten er zijn en hoe we op deze momenten zichtbaar kunnen zijn (en de boodschap kunnen delen). Bijvoorbeeld via makelaars (huis kopen), bouwmarkten etc. (verbouwingen), cv-monteurs (cv vervangen) etc. Partners en stakeholders worden gemobiliseerd om hun contacten te bewegen. Nadere uitwerking volgt.
- De communicatie moet herkenbaar en simpel zijn, aanzetten tot actie (enthousiasmeren, uitnodigen en handelingsperspectief geven door het aanbod te communiceren) en dichtbij zijn. Het eindbeeld is duidelijk.
- De communicatie is gelaagd. In iedere fase (van de klantreis) krijgt de doelgroep wat extra informatie. Dit wordt nog nader uitgewerkt.
- De communicatie leidt altijd naar de website [jouwhuisslimmer.nl/Utrecht](https://www.jouwhuisslimmer.nl/Utrecht). Een concreet voorbeeld hiervan is de tool die in maart 2022 live zal gaan: de referentiewoning. Hiermee kunnen bewoners aan de hand van een postcode en huisnummer direct zien welke maatregelen/pakketten (comfort, spijtvrij en afgifte) voor hun woning nodig zijn om deze gereed te maken voor de overstap naar een andere warmtevoorziening. De informatie die ze aangereikt krijgen, kan meteen op tafel bij een gesprek met een aannemer of energieadviseur.

Communicatiestrategie stadsbreed naar collectieve groepen (nu nog niet uitgewerkt)

Communicatie vindt o.a. plaats via webinars, gerichte postcode mailings en social media. Via (openbare) data kan deze doelgroep goed in beeld gebracht worden en kunnen er dus concrete aanbiedingen en acties gedaan worden die aansluiten op de actuele situatie van deze huiseigenaren.

Communicatiestrategie naar huurders (nu nog niet uitgewerkt)

De campagne zal zich in 2^e instantie ook richten op huurders Zij zullen met name aangesproken worden op energiebesparend gedrag. Denk bij de inzet van instrumenten bijv. aan de energie (-plus) box.

Relatie met wijkgerichte aanpak/doelgroepen

Voor de zomer van 2022 hopen we inzicht te hebben in de buurten uit 'blok 1' uit de Transitievisie Warmte (TVW) die als eerste worden benaderd vanuit het plan de stad aardgasvrij te maken. In de communicatie daarover is ook aandacht voor besparing.

We sluiten met de communicatie voornamelijk aan op de natuurlijke verandermomenten en het besparingspotentieel/slechte labels. Tegelijkertijd neemt de intensiteit van de communicatie rondom de systeemverandering zoals verwoord in de TVW in deze wijken ook toe. Dit kan ook als aanleiding om te besparen worden ingezet. De communicatiestrategie voor de wijkaanpak is:

- Proactief
- Gericht op de wijk
- Hoog intensief (meer frequent dan eerdergenoemde stadsbrede strategie)

Communicatiedoel en boodschap stadsbreed

- Voorbeelden waar van verandermomenten waar we op inspelen: Seizoen/weer (Wet natuurbescherming i.v.m. isolatie, weer vriezen en hittegolven)
- Geld (energieprijzen, regelingen van het Rijk – nu of nooit, geld besparen, hogere woningwaarde, etc.)
- Persoonlijk (verandering situatie, zoals gezinsuitbreiding, aankoop woning, erfenis, scheiding; beïnvloeding door burens/vrienden; wens of noodzaak om woning aan te passen)
- Klimaatbewust (goed doen voor het klimaat)

We communiceren via diverse instrumenten uit de stadsbrede aanpak. Denk aan jouwhuisslimmer.nl en de jouwhuisslimmer bijeenkomsten (webinars), de energiebox (plus), energieadvies aan huis, energieambassadeurs, collectieve acties, financiering. We willen daarmee zo'n groot mogelijke groep bereiken, ook bewoners die minder geletterd, anderstalig of digitaal minder vaardig zijn.

Begroting wonen

Onderstaande begroting is gebaseerd op de huidige beschikbare middelen (incidenteel en structureel) waarvan we nu weten dat deze voor 2022 en 2023 beschikbaar zijn. In onderstaande toelichting is beschreven wat we daarvoor gaan doen.

Programma Energie besparen woningen: instrumenten		
	2022	2023
Stimulering energie besparen bij woningen doormiddel van onderstaande instrumenten	2.980.000	2.525.000
Bekostigd uit:		
Programmabegroting Energietransitie	600.000	600.000
Reserve Utrechtse Energie	675.000	675.000
Regeling Reductie Energiegebruik Wonen (RREW)	455.000	0
Armoede (Rijk 2,5 mio)	1.250.000	1.250.000
Totaal	2.980.000	2.525.000

De bekostiging van het programma Energie besparen Woningen vindt plaats vanuit meerdere dekkingsbronnen. Vanaf 2023 stopt de Regeling Reductie Energiegebruik en vanaf 2024 is er onzekerheid over het voortzetten van middelen voor Energiearmoede. Ook zullen de beschikbare middelen uit de reserve Utrechtse Energie naar verwachting in 2024 volledig besteed zijn. De structurele middelen in de programmabegroting Energietransitie (0,6 miljoen euro) lopen door. Het programma zal dan worden uitgevoerd binnen de beschikbare structurele middelen. Met de structurele middelen verwachten we de komende jaren het stadsbrede reguliere deel van het programma te kunnen bekostigen en de hieronder genoemde activiteiten uit te voeren. Voor een intensivering van de aanpak, bijvoorbeeld op de buurtaanpak, de aanpak van particuliere verhuur en extra inzet op Vve's zijn geen middelen beschikbaar en derhalve ook niet opgenomen in onderstaande uitvoeringsplannen. De verwachting is dat er in later in het jaar nog middelen vanuit het rijk beschikbaar komen.

Indien uit de jaarlijkse monitoring naar voren komt dat om het verwachte bereik te halen een verdere intensivering van de reguliere aanpak nodig is, dan zal er mogelijk een verschuiving nodig zijn binnen het totale beschikbare structurele budget voor de Energietransitie.

Toelichting op het aanbod

Onderstaand wordt het instrumentarium uit de klantreis nader toegelicht. Daarbij wordt aangegeven bij welke aanpak en voor wie het wordt ingezet.

Informeren

Naam instrument					
Jouwhuisslimmer en VvE-loket					
Onderdeel strategie energie besparen					
Stadsbrede aanpak en waar mogelijk ook bij buurtgerichte aanpak en specifieke situaties					
Omschrijving instrument					
Jouwhuisslimmer.nl is een website voor de regio en specifiek gemeente Utrecht met informatie over energiebesparing. Er kan ook telefonisch en per mail met dit loket contact worden opgenomen. Het is een samenwerkingsverband met het Duurzaam Bouwloket. Het VvE-loket staat op de Utrechtse website en is ook telefonisch en per mail te benaderen.					
Beoogde werking/ intensivering					
De energieloketten worden ingezet voor informatie en handelingsperspectief voor woningeigenaren. Ook worden buurtinitiatieven en marktpartijen via dit loket kenbaar gemaakt. De loketten vormen daarmee een schakel tussen vraag en aanbod. Beide loketten worden de komende jaren verder geoptimaliseerd. In 2022 maken we de afweging of we JHS.nl ook inrichten voor huurders.					
Relatie met andere instrumenten					
De loketten vormen een schakel met en platform voor andere instrumenten (o.a. inschrijven voor Jouwhuisslimmer-avond, warmtefoto en collectieve inkoop).					
Verwacht resultaat					
	2021	2022	2023	2024	2025
JHS.nl	6500	10000	15000	20.000	20.000 bezoekers
VvE-loket	60	80	120	120	120 (grotere VvE's – v.a. 8 appartementen)

Naam instrument					
Bijeenkomsten Jouwhuisslimmer					
Onderdeel strategie energie besparen					
Stadsbrede aanpak en op termijn mogelijk ook bij buurtgerichte aanpak					
Omschrijving instrument					
Er wordt maandelijks een Jouwhuisslimmerbijeenkomst digitaal (en/of fysiek) voor woningeigenaren (grondgebonden en VvE) in een wijk georganiseerd. Om daarmee bewoners live informatie en handelingsperspectief te geven over besparen en de weg naar aardgasvrij. De bijeenkomsten richten zich op de koopwoningen in de betreffende wijk.					
Beoogde werking/ intensivering					

Op dit moment vinden de bijeenkomsten per wijk plaats, maar in de toekomst mogelijk ook per type woningen of gericht op buurten die van het aardgas af gaan. Ook verkennen we of een we bijeenkomsten specifiek voor huurders kunnen organiseren (in samenspraak met corporaties).					
Relatie met andere instrumenten					
De bijeenkomsten vormen een medium om informatie te geven en ons instrumentarium onder de aandacht te brengen.					
Verwacht resultaat					
(2021)	2022	2023	2024	2025	
1500	3000	3000	3000	3000	bezoekers

Naam instrument					
GasvrijThuis (Jouwhuisslimmer woning)					
Onderdeel strategie energie besparen					
Stadsbrede aanpak					
Omschrijving instrument					
GasvrijThuis is een voorbeeldwoning en informatiecentrum in Overvecht-Noord voor woningeigenaren (grondgebonden en VvE), huurders en eventuele andere stakeholders (bv scholieren).					
Beoogde werking/ intensivering					
Daar waar GasvrijThuis in eerste instantie werd ingezet voor de proeftuin Overvecht-Noord, verkennen we hoe deze voorbeeldwoning een stadsbrede positie in kan nemen onder de 'vlag' van Jouwhuisslimmer.					
Relatie met andere instrumenten					
In GasvrijThuis tonen we energiemaatregelen en geven aanvullende informatie, die ook terug te vinden is via de andere informatiekanalen (o.a. jouwhuisslimmer.nl). Ook brengen we er het instrumentarium van de gemeente onder de aandacht.					
Verwacht resultaat					
(2021)	2022	2023	2024	2025	
150	500	700	700	700	bezoekers

Naam instrument
Jouwhuisslimmer Groene Karavaan
Onderdeel strategie energie besparen
Stadsbrede aanpak en op termijn mogelijk ook bij buurtgerichte aanpak. Ook bij specifieke situaties, zoals bij buurtinitiatieven, is deze in te zetten.
Omschrijving instrument
De Groene Karavaan is een mobiel (pop-up) informatiecentrum voor woningeigenaren (grondgebonden en VvE) en huurders. Het is een samenwerkingsverband tussen de Gemeente Utrecht, ANNE, Duurzame Week en Energie-U.
Beoogde werking/ intensivering
De Groene Karavaan heeft in 2021 in een aantal buurten als experiment gestaan. In 2022 zal deze op meer plekken (bij evenementen, markten, etc.) worden ingezet.
Relatie met andere instrumenten
In de Groene Karavaan tonen we energiemaatregelen en geven we aanvullende informatie die ook terug te vinden is via de andere informatiekanalen (o.a. jouwhuisslimmer.nl). Ook brengen we er het instrumentarium van de gemeente onder de aandacht.
Verwacht resultaat
(2021) 2022 2023 2024 2025
350 700 700 700 700 bezoekers

Naam instrument
Energiebox(-plus)
Onderdeel strategie energie besparen
Stadsbrede aanpak
Omschrijving instrument
Energieboxen, met kleine energiebesparende maatregelen, inclusief coaching gesprek werden lange tijd alleen voor huurders van corporatiewoningen ingezet. In 2020 en 2021 zijn ze, met Rijksmiddelen, ook voor woningeigenaren beschikbaar gesteld. En momenteel bieden we de boxen, met Rijksmiddelen, ook aan huurders in particuliere huur..
Beoogde werking/ intensivering
Inzet van de energieboxen inclusief coaching gesprek werkt goed, blijkt uit evaluatie. Hiermee besparen bewoners direct energie. Ook in 2022 zetten we de energieboxen inclusief coachingsgesprek in. Tevens bieden we Energiebox-plus pakketten aan, in het kader van energiearmoede. In deze box zitten maatregelen op maat. .
Relatie met andere instrumenten

De energieboxen en coaching geven huurders informatie over energiebesparing in lijn met de andere informatiekanalen en is met name gericht op eerste fase van klantreis: bewustwording (en op gedrag. Voor verduurzaming van de woning zijn verhuurders aan zet).

Verwacht resultaat

	(2021)	2022	2023	2024	2025
Energiebox	2300	2000	1500	1000	1000 huishoudens
Plus box		200	200		

Naam instrument

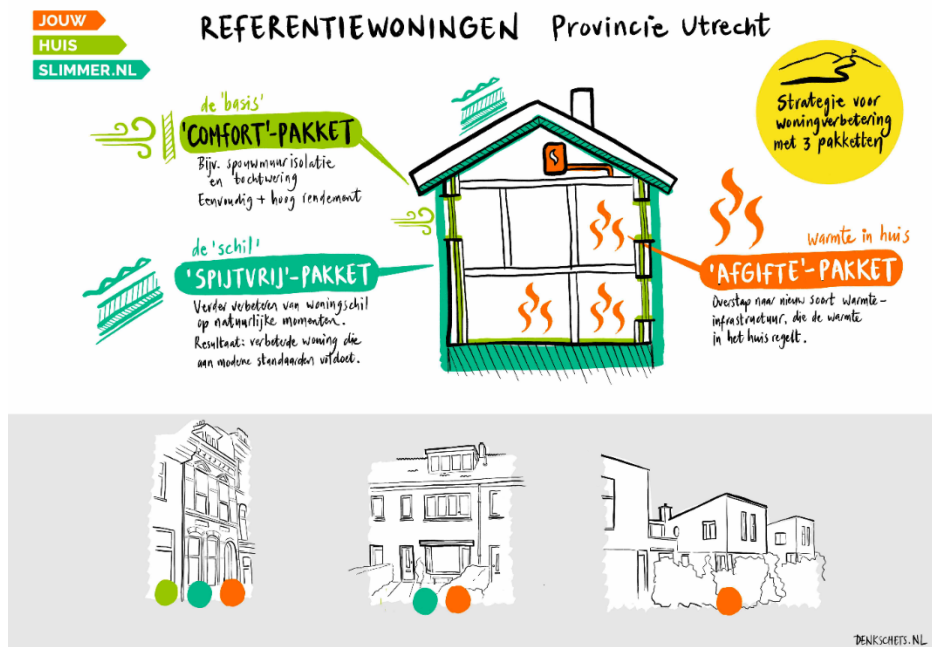
Referentiewoningen

Onderdeel strategie energie besparen

Stadsbrede aanpak en op termijn mogelijk ook bij buurtgerichte aanpak. Ook bij specifieke situaties, zoals bij buurtinitiatieven, zijn de referentiewoningen toepasbaar.

Omschrijving instrument

Er is een database van ruim 300 referentiewoningen (voorbeeldwoningen) gemaakt voor woningeigenaren (grondgebonden en VvE). Op jouwhuisslimmer.nl kan een woningeigenaar zijn referentiewoning downloaden. De informatie van de referentiewoning geeft de eigenaar heel concreet handelingsperspectief hoe aan de slag te gaan met het energiezuiniger maken van de woning voorafgaand aan en in aansluiting op de overstap naar aardgasvrij.

Beoogde werking/ intensivering

De referentiewoning geeft woningeigenaren concreet handelingsperspectief voor de weg naar aardgasvrij.
Relatie met andere instrumenten
Via de diverse communicatiekanalen, zoals Jouwhuislimmer.nl en ook via de campagne verwijzen we naar de referentiewoningen. Ook vormen de referentiewoningen een schakel met de overstap naar aardgasvrij conform de Transitievisie Warmte (TvW)
Verwacht resultaat
N.v.t. (zie bezoekers JHS)

Naam instrument
Warmtefoto's
Onderdeel strategie energie besparen
Stadsbrede aanpak
Omschrijving instrument
Het betreft een warmtefoto van de voorgevel van een particuliere woning (grondgebonden en kleine VvE's (gesplitste woningen)) en een rapport met een duiding daarvan en een kort (indicatief) advies. De foto en het rapport dienen als trigger om woningeigenaren bewust te maken waar kansen liggen, met als doel om vervolgens maatregelen te treffen en/of aanvullend energieadvies in te winnen.
Beoogde werking/ intensivering
De interesse in de warmtefoto's is groot. We hebben bewoners met woningen met een hoog besparingspotentieel (slecht label) in 8 wijken uitgenodigd om zich gratis in te schrijven voor zo'n warmtefoto. Van de 14.000 brieven die zijn verstuurd hebben 4.000 mensen (het maximale aantal te verstrekken foto's) zich in korte tijd ingeschreven.
Relatie met andere instrumenten
De actie wordt gekoppeld aan de collectieve inkoopactie. Inschrijving voor de foto vindt plaats op Jouwhuislimmer.nl. Wat het effect is van de warmtefoto op het daadwerkelijk treffen van isolatie- en energiemaatregelen brengen we in kaart. Een evaluatie volgt, wat input levert voor de afweging om ook in andere wijken warmtefoto's te laten maken. ,.
Verwacht resultaat
(2021) 2022 2023 2024 2025
2000 2000 PM PM PM

Naam instrument
Erfgoed en monumenten
Onderdeel strategie energie besparen
Stadsbrede aanpak
Omschrijving instrument
We ontwikkelen een instrument om eigenaren van monumenten beter informatie en advies te geven over energiebesparende mogelijkheden. Tevens onderzoeken we hoe het van een vergunningaanvraag bij deze gebouwen verloopt en verbeteren we deze waar mogelijk, zodat het belang van de energietransitie zwaarder mee kan wegen.
Beoogde werking/ intensivering
Volgt nav ontwikkeling van dit instrumentarium
Relatie met andere instrumenten
Koppeling met jouwhuisslimmer.nl en de jouwhuisslimmerbijeenkomsten.
Verwacht resultaat
Volgt nav ontwikkeling van dit instrumentarium

Advies

Naam instrument
Energieambassadeurs
Onderdeel strategie energie besparen
Stadsbrede aanpak en op termijn mogelijk ook bij buurtgerichte aanpak. Ook bij specifieke situaties, zoals bij buurtinitiatieven, is deze in te zetten.
Omschrijving instrument
Energie-U coördineert een poule van energieambassadeurs. Met deze poule organiseren zij activiteiten met als doel het helpen van woningeigenaren (grondgebonden en VvE's) met de verduurzaming van hun woning. Dat gebeurt door bijeenkomsten, webinars, workshops en andere informatieactiviteiten. Waar nodig kunnen ze zelfs op huisbezoek.
Beoogde werking/ intensivering
In Utrecht zijn zo'n 30 actieve ambassadeurs, met daaromheen een schil van 40 tot 70 oproepbare ambassadeurs. De inzet van energieambassadeurs wordt de komende jaren uitgebreid en geoptimaliseerd.
Relatie met andere instrumenten
De energieambassadeurs verwijzen naar de instrumenten van Energie-U, maar ook naar die van de gemeente. Tevens krijgt Energie-U vanuit de kanalen van jouwhuisslimmer een podium.
Verwacht resultaat

(2021)	2022	2023	2024	2025	
1200	1500	2000	2000	2000	contacten

Naam instrument																		
Energieadvies aan huis																		
Onderdeel strategie energie besparen																		
Stadsbrede aanpak																		
Omschrijving instrument																		
Een woningeigenaar van een grondgebonden woning, maar ook van een kleine VvE (gesplitste woning) kan een energieadvies aan huis aanvragen. Grotere VvE's kunnen voor een energieadvies terecht bij het Rijk. Het gemeentelijk energieadvies aan huis kan sinds vorig jaar gecombineerd worden met een energielabel.																		
Beoogde werking/ intensivering																		
De gemeente heeft een vaste 'pool' van energieadviseurs op basis van prijs-kwaliteit geselecteerd. Als de bewoner, op basis van het advies, een of meerdere energiemaatregelen treft, subsidieert de gemeente het advies voor een groot deel.																		
Relatie met andere instrumenten																		
We bieden het advies los aan, maar koppelen het waar mogelijk ook aan natuurlijke momenten, zoals de verkoop van een woning (via makelaars) en voorafgaand aan collectieve inkoopacties.																		
Verwacht resultaat																		
<table><tr><td>(2021)</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td><td></td></tr><tr><td>250</td><td>400</td><td>700</td><td>1000</td><td>1000</td><td>gegeven adviezen</td></tr><tr><td>150</td><td>300</td><td>500</td><td>700</td><td>700</td><td>toegekende subsidies</td></tr></table>	(2021)	2022	2023	2024	2025		250	400	700	1000	1000	gegeven adviezen	150	300	500	700	700	toegekende subsidies
(2021)	2022	2023	2024	2025														
250	400	700	1000	1000	gegeven adviezen													
150	300	500	700	700	toegekende subsidies													

Acties

Naam instrument
Trajectbegeleiding individueel
Onderdeel strategie energie besparen
Stadsbrede aanpak
Omschrijving instrument
In aanvulling op energieadvies aan huis kan een individuele bewoner van een grondgebonden woning of een kleine VvE (gesplitste woning) ook trajectbegeleiding van een energieadviseur krijgen voor de begeleiding van het proces tot en met de uitvoering van de maatregelen. Ook dit subsidieert de gemeente deels. Grotere VvE's kunnen voor een dergelijke begeleiding terecht bij het Rijk. Tevens ontwikkelt de onlangs opgerichte regionale organisatie DVvE (Duurzame VvE, een consortium van adviespartijen, steunend op Europese subsidie) advies en begeleiding voor VvE's, waar we ook

Utrechtse VvE's.voor zullen aanmelden (en waarvoor we middels een subsidie ook een bijdrage in de kosten beschikbaar stellen)					
Beoogde werking/ intensivering					
Steeds meer woningeigenaren zullen aan de slag moeten met hun woning, om met de verduurzaming daarvan klaar te zijn voor de toekomst. De vraag naar begeleiding zal naar verwachting toenemen.					
Relatie met andere instrumenten					
Kan in het verlengde van een energieadvies aan huis worden uitgevoerd.					
Verwacht resultaat					
(2021)	2022	2023	2024	2025	
30	100	300	500	500	gesubsidieerde adviezen en evenveel energiemaatregelen

Naam instrument					
Trajectbegeleiding collectief (Samen isoleren)					
Onderdeel strategie energie besparen					
Stadsbrede aanpak en bij specifieke situaties (buurtinitiatieven). Op termijn ook in te zetten bij de buurtgerichte aanpak.					
Omschrijving instrument					
De gemeente voert proactief collectieve trajectbegeleiding uit. In 2020 zijn we in dat kader gestart met pilots Samen Isoleren in Overvecht: op de Costa Ricadreef, de Minaretdreef, de Gambiadreef en in de Klopvaartbuurt. Ook in 2021 experimenteerden we hiermee. We selecteren een groep bewoners die op het punt staan hun woning aan te pakken, vanwege een bepaalde aanleiding. Denk daarbij aan het vervangen van het dak of omdat ze (op termijn) van het aardgas af moeten of omdat ze als bewonersinitiatief gewoon graag aan de slag willen.					
Beoogde werking/ intensivering					
Anders dan bij de collectieve inkoopacties, gaat het hier meer om een integrale aanpak van maatregelen. Op basis van data (bv onderhoudstoestand dak) zoeken we groepen bewoners die samen begeleid kunnen en willen worden om (een onderdeel van) hun woning aan te pakken en meteen te isoleren. Een energieadviseur uit onze vaste 'pool' fungeert als trajectbegeleider voor de groep. Ook bij collectieve VvE's (bijv. meer VvE's onder één dak) is collectieve trajectbegeleiding mogelijk. We gaan hier de komende jaren proactief op inzetten.					
Relatie met andere instrumenten					
Naast het individuele energieadvies aan huis en individuele trajectbegeleiding is dit instrument de collectieve variant.					
Verwacht resultaat					
(2021)	2022	2023	2024	2025	
30	150	500	1000	1000	aantal deelnemers
40	100	350	700	700	energiemaatregelen

Naam instrument																		
Collectieve inkoop																		
Onderdeel strategie energie besparen																		
Stadsbrede aanpak en bij buurtgerichte aanpak																		
Omschrijving instrument																		
Het betreft het uitnodigen van woningeigenaren om, samen met vele anderen, energiemaatregelen te treffen. Na zo'n uitnodiging volgt een webinar met uitleg. Voor de woningeigenaren die meedoen worden de energiemaatregelen collectief ingekocht. Ook in de uitvoering begeleiden we de eigenaren. In 2021 zijn we gestart met een pilot in de wijken Zuid en Zuidwest in samenwerking met Winst Uit Je Woning. Deze twee wijken scoren als geheel hoog qua besparingspotentieel (bron: bespaarpotentieelkaart Utrecht). Op basis van de goede resultaten van de pilots, zijn we deze acties aan het herhalen in de overige 8 wijken van Utrecht en dan specifiek gericht op de woningen met een hoog besparingspotentieel (slecht label).																		
Beoogde werking/ intensivering																		
De collectieve inkoopactie wordt stadsbreed periodiek ingezet, zodat zoveel mogelijk woningeigenaren, op het moment dat zij eraan toe zijn, mee kunnen doen. Hiermee creëren we schaalgrootte. Ook bij de buurtgerichte aanpak kan zo'n actie afhankelijk van de resultaten uit het wijkuitvoeringsplan, heel gericht in de buurt, op buurt specifieke maatregelen gedaan worden (bij blok 1: gericht aanbod en bij blok 2 en 3: stadsbreed aanbod incl. hybride warmtepompen).																		
Relatie met andere instrumenten																		
Bij dit instrument maken we gebruik van onze informatiekanalen: jouwhuisslimmer.nl, -bijeenkomsten, etc.																		
Verwacht resultaat																		
<table><tr><td>(2021)</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td><td></td></tr><tr><td>628</td><td>6.000</td><td>10.000</td><td>10.000</td><td>10.000</td><td>inschrijvers</td></tr><tr><td>218</td><td>1.000</td><td>1.500</td><td>2.000</td><td>2.000</td><td>energiemaatregelen</td></tr></table>	(2021)	2022	2023	2024	2025		628	6.000	10.000	10.000	10.000	inschrijvers	218	1.000	1.500	2.000	2.000	energiemaatregelen
(2021)	2022	2023	2024	2025														
628	6.000	10.000	10.000	10.000	inschrijvers													
218	1.000	1.500	2.000	2.000	energiemaatregelen													

Financiering

Naam instrument
Gemeentelijke duurzaamheidslening
Onderdeel strategie energie besparen
Stadsbrede aanpak, buurtgerichte aanpak en specifieke situaties
Omschrijving instrument
De gemeente biedt een laagrentende duurzaamheidslening aan voor woningeigenaren. De verstrekking van de duurzaamheidslening loopt via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn).
Beoogde werking/ intensivering
De groeiende populariteit van deze lening heeft ervoor gezorgd dat het fonds al een aantal keren is bijgevuld. In 2021 is het fonds aangevuld met een bedrag van € 2 miljoen. Dit is een van de 'maatregelen corona' (verduurzaming woningvoorraad) die is opgenomen in de Programmabegroting 2021 in het maatregelenpakket 'investeren met maatschappelijk rendement'. Ook in 2022 en verder zal het verstrekken van duurzaamheidsleningen worden voortgezet.
Relatie met andere instrumenten
Dit financieringsinstrument is aanvullend op de financiële regelingen van het Rijk (zie onderstaand).
Verwacht resultaat
(2021) 2022 2023 2024 2025
150 200 250 250 250 (verstrekte leningen)

Naam instrument
Subsidieregeling corporaties (energiearmoede)
Onderdeel strategie energie besparen
Stadsbrede aanpak
Omschrijving instrument
We bieden, op basis van Rijksbudget (energiearmoede), een regeling (subsidie) aan om corporatieswoningen met slechte labels met voorrang te isoleren.
Beoogde werking/ intensivering
Uit onze gegevens van de huidige labels blijkt dat er momenteel nog een kleine 4.000 woningen nog een F of een G label hebben. Zie onderstaande tabel.

Rijlabels	A(+)	B	C	D	E	F	G	onbekend	Eindtotaal
Bo-ex	1.986	1.682	2.406	841	447	160	318	61	7.901
Groenwest	740	519	573	91	46	2	1	2	1.974
Mitros	4.544	3.791	4.838	3.862	2.446	1.257	1.096	398	22.232
Portaal	2.024	2.748	3.412	2.894	862	428	200	137	12.705
SSH	1.984	302	823	318	24	111	79	217	3.858
Eindtotaal	11.278	9.042	12.052	8.006	3.825	1.958	1.694	815	48.670

Tabel: aantal woningen versus energielabel.

De panden met een F en G label in de planning "naar voren trekken", lijkt een haalbaar scenario, zeker als de aanpak niet integraal, maar met gerichte isolatiemaatregelen gebeurt. Corporaties hebben op bestuurlijk niveau al positief gereageerd op deze plannen. We verwachten hierover, in samenspraak met hen, in de eerste helft van 2022 met een concreet plan te komen.

Relatie met andere instrumenten

Dit instrument is een verlengstuk van het instrument 'prestatieafspraken' met de corporaties en het is een onderdeel van de projecten ter bestrijding van energiearmoede in Utrecht.

Verwacht resultaat

(2021)	2022	2023	2024	2025
-	750	750	n.n.b.-	-aantal woningen met maatregelen getroffen

Naam instrument

Regelingen Rijk

Onderdeel strategie energie besparen

Stadsbrede aanpak

Omschrijving instrument

Het Rijk verstrekt via de ISDE-regeling ca. 30% subsidie aan grondgebonden woningeigenaren die minimaal 2 energiemaatregelen treffen en/of een duurzame verwarmingsinstallatie aanschaffen. Via de SEEH-subsidie kan dat voor VvE's, tevens kunnen zij via het Rijk subsidie krijgen op energieadvies en procesbegeleiding. Ook stelt het Rijk het Warmtefonds beschikbaar met laagrentende leningen voor energiemaatregelen, ook voor 'niet-kunners' binnen de wijkaanpak.

Beoogde werking/ intensivering

N.v.t. (via Rijk)

Relatie met andere instrumenten

Gemeente Utrecht verwijst met haar instrumentarium naar de Rijksregelingen

Verwacht resultaat

N.v.t. (via Rijk)

Afspraken

Naam instrument
Prestatieafspraken met corporaties
Onderdeel strategie energie besparen
Stadsbrede aanpak
Omschrijving instrument
Jaarlijks maken we met de zeven in Utrecht actieve corporaties prestatieafspraken. Een deel van die afspraken gaan over verduurzaming, zoals het gemiddelde labelbestand (en de ambitie daarop), bijdrage zon op dak, samenwerking met de Transitievisie Warmte, woningen van het kookgas af in Overvecht-Noord, aantal Energieboxen en hoe omgaan met gespikkeld bezit.
Beoogde werking/ intensivering
De individuele prestatieafspraken hebben een perspectief van 5 jaar maar gezien het jaarlijks terugkerende karakter ervan ligt de nadruk van de afspraken op het eerste jaar.
Relatie met andere instrumenten
In het verlengde van de prestatieafspraken kunnen de corporaties gebruik maken van een subsidieregeling ter bestrijding van de energiearmoede (zie 'subsidieregeling corporaties (energiearmoede))
Verwacht resultaat
Jaarlijks wordt in de prestatieafspraken ook invulling gegeven aan de groeiende ambitie van de energietransitie. De woningcorporaties hebben hun woningbezit gemiddeld op label B of beter.

Naam instrument
Afspraken met Particuliere verhuurders en Institutionele beleggers
Onderdeel strategie energie besparen
Stadsbrede aanpak
Omschrijving instrument
We verkennen of we ook met particuliere verhuurders en institutionele beleggers afspraken kunnen maken. Daarbij zullen we de kleine particuliere verhuurders meer stroomlijnen met de instrumenten voor woningeigenaren. Met institutionele beleggers streven we naar afspraken, zoals dit met woningcorporaties al gebeurt.
Beoogde werking/ intensivering
Dit volgt uit de verkenning.
Relatie met andere instrumenten
Dit volgt uit de verkenning.
Verwacht resultaat
Verkenning in 2022